

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 15. ANULU XV.

Telegrafu este de două ori pe săptămână: joi și Duminică. — Prenunțarea se face în Săbiu la expeditorul foiei pe afară la c. r. poste, cu bani gași prin scrisori francate, adresate către expeditor. Prețu pnenunțării pentru Săbiu este pe anu 7. fl. v. a. ur' pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri străine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru întreaga oră cu 7. cr. sirulu, pentru a două oră cu 5 1/2 cr. și pentru a trei a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiu, in 19 Febr. (3 Mart.) 1867.

30.

La Situațiune.

Săbiu 17 Februaru.

In zilele din urma schimbările cele mari vedem, ca au produs in unii oameni bucuria entusiastică, iera in altii unu resimțimentu plinu de ingrijire pentru venitoriu. Nu numai cei ce vedem reinvindu trecutul desaprobatu și combatutu de ani 19 suntemu acei ingrigiti, ci și acei eroi constituționali și eruditi totu deodata, cari si-a resturnatu sistemulu lor propriu, inainte cu doi ani, inca stau adi pe gânduri și se temu, ca fratii lor in aspirațiuni de supremația, ii voru culropi și pre densii, încātu aspirațiunile lor constituționale voru fi reduse la nula.

Aceste două jocuri, de bucuria și ingrijire, au ele vre-unu temeiu in realitate? Incātu nu scim, ca lucrurile cari le vedem ca se petrecu, ce venitoriu ne voru aduce, credem, ca nici o parte nu este indreptățita la o eschisiva bucuria și nici o parte la o absoluta intristare. Icon'a ce intra acum dinaintea ochilor nostri e neperfecta. Ea este inca numai in conturile cele mai generale. Nu scim inca deca maestrii ei voru scote unu capu de Madona seu unu capu de Medusa.

Totu ce ne aru pute pune mai multu pe gânduri și ce aru trebui sa nu scape din vederea omenilor de statu, aru fi starea aceea indoita care o amu mentionatu in stirurile cele d'antăiu. Candu in o familia unii suntu superati și altii veseli, atunci e semnu, ca legaturile, cari stringu famili'a de o facu unu intregu, nu mai exista și atunci e de a se asteptă o catastrofa, carea disolvă acelu intregu cu totul și e întrebarea apoi, deca membrii izolati au sa astepte vre-o fericire seu nimicire totala.

Noi nu amu saltatu de bucuria până acum nici nu ne-amu topitu de plinu pentru evenemintele cele mai prospete, cari au entusiasmatu capital'a Ungariei și alte cetăți din Ungaria și chiar și din Transilvania. Totu ce facem e, ca stămu și asteptămu sa vedem deca istoria inca si-are repetițiunile ei? Nu credem, in sa ca ea va veni, că pre cătu sa redice entusiasmulu de o parte sa apese animile de cealalta parte; nu credem ca ea va veni, că sa se puna între membrii aceluasi statu spre ai departă unii de altii, spre ai face sa retacēca, că nisce meteori rupti de cătra unu trupu mai mare. Schimbările cari se facu astadi ni se paru a se face dupa alte legi ale puterei decum se facea la 1848; repulsiunea și atractiunea ni se paru a se imprumută un'a pre alta numai pentru de a se pune lucrurile in altu rendu, numai pentru schimbarea unui sistem; ratiunea care le conduce e cea de până acum și asiă aceluși parti voru conlucră că și până acum, numai in alta forma.

Starea lucrurilor până la 1860 au doveditu ca poporele monarchiei trebuie sa participe la conducerea sortiei lor. Anulu 1861 au datu și o mesura in privinti'a acēst'a. Framentările poporeloru in unu resbelu pacicu, dara plinu de energia, au adusu lucrulu până acolo, de mai multu seu mai puțin au putulu sa resufe dorintiele tuturoru poporeloru din monarchia. Firesce, ca aceste dorintie se pusese curmedisiu unele in contra altor'a asiă încātu o asiediare multiamitōre in tōte părțile eră, pentru momentu celu puțin, nerealisabila.

In țerile transilvanice lucrurile mergeau înainte. Dincōce in diet'a Ungariei dederă de greutăți, mai întâiu in sinulu dietei chiaru, opunendu-se aspirațiuniloru magiare, cele ale natiunalitățiloru.

In Transilvania cursulu lucrurilor au adunatu pre romani in congressu, pre sasi in conflusulu universității; magiarii insistau a rugă pre Majestatea Sa se conchiame deputati la dieta „singura legala” la Pest'a. Convenirea regnicolara la Albă-Iuli'a nu a făcutu nimic'a, decātu a adunatu intr'u-

n'a diversele expresiuni ale poporeloru tranne din congressu, din confusiu și din adresele din unele comitate și scaune secuiesci, că sa le puna un'a lângă alt'a fără de a rezultă o întielegere. — Croatia in diet'a ei de pre acele tempuri a produsu vestitul art. 42.

Colisiunile aceste au produsu pentru Ungaria unu provisoriu. In Transilvania pre romani ia adunatu in alu doilea congressu la 1863, in urm'a căru a venitu apoi diet'a din 1863/4 cu urmările ei. Natiunea romăna fu primita și inarticulata in aceea dieta și inarticularea acēst'a află buna primire chiaru și in diuaristic'a magiiloru, cari perrescau aceea dieta.

Cursulu lucrurilor de atunci mergea intr'acolo, ca monarchia sa devina constituționala cu diete provinciale și cu unu parlamentu centralu in Vien'a.

De cătu, provisoriuulu din Ungaria, cunctarea Croatiei și retragerea partiei cehice din Boemia și Moravia și in fine opozițiunea „liberaliloru” germani au fostu destule elemente de a clatină sistemulu inauguratu și asiă in Septembrie 1865 vedem ca se delatura acestu sistem și M. S. Imperatulu face unu nou apelu la poporele sele pentru o contielegere.

Acum dupa parerea noastră situațiunea eră acēst'a: Tōte poporele erau libere sa propasiēca pre scen'a politice statulu cu pretensiunile lor, că fiindu unu prospectu despre ele sa se veda cum acele s'aru pute asiedia, că sa se multiamēca toti și sa nu se vateme nimenea. In situațiunea acēst'a noua, noi romani amu avutu acelu avantaju, ca acum noi in rendulu celorlalte popore nu stămu numai cu petițiuni și cu gravamine, ci cu ce-va pozitivu, cu unu dreptu constituționalu sancționatu de Imperatulu.

Sa facem acum o ochire asupra lucrurilor pornite din acēsta situațiune noua.

Dupa conceptulu magiaru uniunea tranna cu Ungaria exista dela 1848, și numai pressiunea faptelor o a impedecat'o. Dupa conceptulu romaniiloru și sasiloru, prin urmare a majorității țerei, nu a existatu, și țier'a e autonoma adeca de sine statatōre.

Magiarii dara dupa o logica stricta nu puteau sa aprobe dietele tranne nici din unu punctu de vedere, căci altmintrea ei creău precedintie prejudiciose pretensiunei lor de a fi țier'a Transilvaniei o parte întregitōre a regatulu Ungariei. Ei in sa au alesu la diet'a din 1863, și parte că regalisti, parte că deputati, de-si in numeru neinsemnatu, au luat parte. La diet'a din Clusiu 1865 au luat parte fără de nici unu scrupulu, fiindu-le majoritatea asecurata și a comisii apoi acea gresiela logica de au disu, ca aceea ce este nu este.

Diet'a acēst'a se amana.

Se mai insemnămu și acea impregiurare, ca diet'a acēst'a s'a alesu dupa legi de a le Transilvaniei (dela 1791) cu unu adausu, carele se pare ca avea de scopu sa nu vateme (?) nici de o parte. Cursulu lucrurilor intr'ens'a a fostu dupa principiulu sancționatu in 1863/4 la diet'a din Săbiu (respectarea limbiloru) și dupa celu din 1791. seu până la 1847/8.

Un'a este de vsieratu la aceea dieta, ca sasi, cari au avutu până la 1865. aceeași confesiune politica, cu romani; in diet'a din acestu anu au declinat și s'au coboritu de pre terenulu de mai înainte, recunoscendu dietei celei ce in principiu eră indreptata contr'a celei dela 1863/4, competinti'a de a delibera asupra legi de uniune. Și asiă romani au fostu singurii, cari au mai aperatu terenulu de mai nainte.

Cu ocașiunea convocării deputatiloru transilvanii la diet'a de incoronare s'a ingrigitu prin. rescriptu respectivu de drepturile castigat până aci, ca acelea prin mergerea deputatiloru trannei la Pest'a sa nu se altereze nici decātu.

In urm'a acestor'a amu sosită la o noua configurațiune. Ministrulu carele a pusu tōte elementele in miscare fără de a le cristalisă cum-va s'a retrasu de pre scen'a politica. O a făcutu eld acēst'a silitu de loviturile ce a venitu asupra statulu Austriei in vēr'a trecuta, seu pentruca a vedutu ca nu pōte ajunge la combinațiunea cea dorita de densulu, nu scim. Densulu nu ni-a descoperitu nici odala vre-o programa. Urmatoriulu seu in sa vedem, ca au inauguratu dualismulu. Au făcutu din senatulu imp. extraordinariu unulu ordinariu pre bazea constituțiunei din Fauru 1861, iera dincōce de Lait'a au datu cursu liberu constituțiunei ungare din 1848. Pre noi Ardeleni asiă dara acum lucrurile ce se intempla dincolo de Lait'a nu ne atingu derecte de locu. Actiunea noastră e acum dincōce de Lait'a.

Aici avemu acum unu ministeriu ungurescu a căru membru e unu ardelenu. Cancelaria aulica tranna disoluta. Dara cestiunea uniunei inca nedeslegata. Acuisițiunile poporeloru tranne garantate, prin urmare egalitatea natiionala a romaniiloru cu celelalte natiuni regnicolare și dreptulu usuării limbei sustinutu. Cu alte cuvinte, dincōce de Lait'a legile ungare din 1848 suntu puse lângă cele tranne din 1863/4 și lângă cele croate din 1861. — Avendu statulu austriacu intregu inaintea ochiloru apoi putem sa dicem ca ambe părțile statulu stau fatia in fatia: cea de dincolo de Lait'a pre terenulu constituțiunei din Fauru cest'a de dincōce pre o combinațiune din cele din 1848—1861—1863/4.

Cautandu sa punemu acesti factori constituționali unii lângă altii nu putem predice ca ce va fi in viitoriu. Dara putem sa ne exprimămu și credinti'a și speranti'a, ca fiindu ei unu productu alu desvoltării constituționali din tempurile mai prospete și o emanatiune din principiulu de egală indreptatire: diferitele partide voru caută o combinațiune, multiamitōre; ele nu se voru respinge in o passivitate pagubitōre totalității. Deca combinațiunea multiamitōre făcuta pre bazele principiiloru celor mai sante aru fi de un'a seu de alta parte imbrancita, atunci nu mai putem afla la aceea constituționalismulu, ci unu absolutismu, unu autocratismu imbracatu in vestmentulu unei constituțiuni inghiatiate, care amurtiesce miscarea libera a partiloru unui statu și prin urmare vieti'a in trensulu.

Asiă dara aflandu-ne cu totii numai in unu stadiu nou, ne aflămu la pōrt'a deslegării unoru cestiuni vitale și de mare insemnatate, prin urmare, bucuria pentru cele petrecute in capital'a Ungariei are intr'atāt'a justificat'a ei insemnatate, încātu lucrurile s'a apropiatu cu unu pasu mai multu de deslegare. Ea asiă dara nu e bucuria cuceritoriloru și de aceea nu e nimenea indreptățitu sa-si smolēca fati'a sea cu umiliatia și sa se privēca de cuceritu.

Mesagiulu imperatescu

cătra dietele provinciiloru germano-slave și cătra Bucovin'a, deschise la 18 Fauru.

Pre candu Maj. Sea c. r. apostolica a binevoitu a orendu prin pré in. patenta din 2 Ianuariu a. c. conchiama unu senatu imperialiu extraordinariu, fu pr. inaltu Aceeasi condusu la acēst'a de aceea intentiune, de a asigură tuturoru regatelor și țeriloru Monarchiei neatinătōre de corōna ungara darea votulu lor celui intr'asemenea ponderosulu ce li s'a promis prin pr. in. patenta din 20 Sept. 1865 in privinti'a resoluțiunei întrebării constituționale.

nale, și de a le oferi totu odata o baza afara de cerculu de până acum'a spre întielegere și impacarea diferitelor pretensiuni și concepte de dreptu domnițore și în regatele și tierile acestea.

Spre mare parere de reu a regimului imperatescu, intenționea acést'a pré in. n'a aflatu pretundenea apretinirea cea acceptata, ea a fostu trasa mai vertosu la indoiela: cá si candu prin acestu pasu aru cugetá regimulu imperatescu a margini ori chiaru a-si retrage pe unu restempu drepturile constituționale ale regatelor și tieriloru amintite mai nainte, ce li s'a ascuratu prin diplom'a din 20 Octobre 1860 și prin patent'a din 26 Fauru 1861.

Pre cátu de multu a trebuitu regimulu imper. se compatimésca o astfelu de pricepere și sa o desemne cá un'a ce-i lipsesce ori și care fundamentu adevveratu, pre atátu de putinu a potutu sa se indoiésca despre aceea, cumca in acestu modu s'aru fi periclitatu in esenț'a sea scopulu ce l'a avutu in privire deosebita. Déca déjà dupa aceste considerári regimulu imperatescu a trebuitu se examineze cu seriozitate și luare aminte întrebarea, déca opulu întreprinsu cu atár'a probitate va puté fi și insottitu de rezultatele cele favoravere ce s'au asteptatu, apoi a mai prisositu de atunci încóce inca o cercustare pré momentósa, in urmarea cărei'a o pedurare pre calea întreprinsa mai deunadi nu s'a arretatu mai multu de conducátore la scopu.

Pre candu la emiterea patentei imp. din 2 Ian. a. c. starea prepusa a tratárilor cu tierile corónei unguresci se restrinse la aceea: ca unu rescriptu pré inaltu emisu cátra diet'a Ungariei staveri principiele și marginele invoicei, fára cá sa fia urmatu din partea dietei unguresci vr'o dechiarátune aprobátore, au adusu pertratárele, cari s'au fácutu de atunci in cóce, la aeelu rezultatu imbucuratori, ca din partea dietei Ungariei se póte acceptá cu siguritate o consentire la propuneri, ce suntu potrivite a ascurá pusetiunea de putere a Monarchiei întregi, promitiendu la efeptuirea loru o desvoltare favoravera a celei'a.

Cá o condițione premergátore pentru efeptuirea practica a invoicei sé aréta denumirea ministeriului respundietoriu ungurescu. Déca acumi'a a fostu o recerintia a necesității politice de a nu întârdiá mai multu invoicei'a definitiva cu Ungari'a, atunci regimulu imperatescu nu s'a potutu indoi despre aceea, ca ministeriulu ungurescu trebuie sa fia asiediatu in pusetiunea de a representá inaintea tieriei ungare o baza compatibila a invoicei.

Sub astfelu de impregiurári se areta ide'i a principala care a inriuritu la conchiamarea senatului imperialu straordinariu, întrecuta de cátra evenimentele ivite mai apoi, și regimulu a fostu acum'a constrinsu a resolví întrebarea cea ponderósa: care n'aru jacé in aste cercustári mai multu in interesulu imperiului de a incungiurá conchiamarea unui senatu imperialu straordinariu.

Dupa examinarea cea mai rigorósa regimulu a trebuitu sa se resolvá pentru afirmare întrebárei acestev'a condusu fiindu spre acést'a de urmatóarele priiri momentóse.

Organisatiunea constituționala a Monarchiei suferé de multi ani de contradicerile neresolvite inca până acum'a dintre drepturile cele mai vechi ale constituției Ungariei și acele institutiuni liberale a căror'a introducere in tota Monarchi'a austriaca și a propusu Maj. Sea cá o problema a victiei sale. Ce felu de urmári triste au provenitu dintr'acést'a e prea cunoscutu. Pána candu nu se va delaturá asta imparechiare, nu se va puté astepá restatoriunea marimei și a pusetiunei istorice de mai nainte a imperatției in sistemulu statelor europene. In referintiele ce le au produsu evenimentele cele fatale din urma e fia-care amanare a impacării totodata imbinata și cu scaderile cele mai vidibile.

Venindu acést'a din urma inși in viétia, atunci tot de o data se arata de ajunsu și scopulu ce a servitu de baza sistárei orenduite prin pré inalt'a patentadin 20 Sept. 1865.

Acést'a mesura întreprinsa numai pentru introducerea întielegerei cu Ungari'a se arata de acum nainte a nu mai fi de lipsa, rentórcerea pe calea constituționala e data de sine și regimulu i se infatíséza ocasiunea de a dá senatului imperialu adunata de lucriri despre tratárele fácute precum și a justificá pașii sei.

Majestatea Sea c. r. apost. condusu de aceste argumente a binevoitu a orendui prin pré inalt'a decisiune din 4 ale cur. cá senatulu imp. straordinariu sa nu se mai conchiamo și senatulu imper.

constituționalu se convina in 18 Martiu a. c. in Viena propunendu-i-se spre primire acele stramutári de constituție, cari cu privire la impacarea cu Ungari'a s'aru aretá de necesaria.

Totu odata sa i se propuna indata dupa constituirea sea proiecte de legi despre tramitarea deputatiloru la consiliulu pentru afacerile comune, de asemenea despre desvoltarea autoritatiuniloru constituționale in partea apuséna a imperiului prin o lege despre responsatatea ministeriala și modificarea § 13 a patentei din Fauru, precum și, in urmarea dorintelor ivite de repetite ori in unele diete, prin o propunere spre largirea autonomiei constituționale a tieriloru, in fine proiectulu despre constituirea cea noua a armatei urmandu și mai apoi propuneri de legi momentóse referitóre la imbunetátirea justitiei și la radicárei intereseloru natiunala economice.

Regimulu imperatescu spera cu taria dela prindintia neafectata și dela patriotismulu gat'a la sacrificie a membriloru dietei ducatului Bucovin'a cum ca ea va procede fára pregetare la alegerea membriloru pentru senatulu imperialu constituționalu, și prin acést'a, dejudecandu potrivitu intentiunile binevoitóre ale Maj. Sele, va contribuí partea sea, de a duce cris'a constituționala, durátore atátu de îndelungatu, la unu capetu basatu pre contielegerea tuturoru respectiviloru.

Fóia oficiósa „Sürgöny“ publica cátra tóte deregatoriile tieriei urmatóarele dóue ordinatiuni ministeriale:

„Constituțiunea nóstra este restituita.

„Rad'mulu celu mai tare și paditoriulu celu mai puternicu alu libertáției constituționale este ordinea; sustinerea aceste'i e pentru ministeriulu respundietoriu ungurescu o datorintia tocmai asiá de stricta, cá aপরarea constituției.

„Asupr'a obiectelor acelor'a, cari cadu in sfera legislativé seu a regimului legitimu seu a unei alte corporatiuni constituționale, nu póte dispune nimenea dupa arbitriu. Déca o face acést'a și se mesteca cu putere fáctica in lucruri de aceea, cari nu se tnu de sfera lui, atunci conturba ordinea și pecatuesce in contr'a constituției.

„De o astfelu de procedura aru fi de a se privi candu aru rumpe cinev'a cu puterea armárele, emblemele, colorile seu inscripțiunile, seu le-aru delaturá seu mangí cu puterea, de órece regimulu respundietoriu are datoria, a face dispusetiuni in privinti'a acést'a.

Din motivulu acest'a Ve facu cunoscutu, cá sa binevoiti a publica ordinatiunea acést'a și de a informá poporatiunea in privinti'a acést'a. Déca pre lánge tóte acestea aru urmá turbarári de pace, sa binevoiti a procede in contr'a acestor'a pre lánge întrebuintiarea mijlóceloru legali cu asprirea cuvenita.

Din siedinti'a ministeriului ungurescu regiu tinuta in 23 Fauru an. 1867.

Contele Juliu Andrássy m. p.
presiedinte ministerialu.

Bar. Bela Wenkheim m. p.
ministru de interne.

Ordinaciunea a dóu'a ministeriala suna:

„Ministeriulu respundietoriu regiu ungaru au primitu gubernarea politica a tieriei. De órece inși nu se póte efeptui indata primirea tuturoru fiireloru administrativei, asiá au otaritu diu'a de 10 Martie a. c. de terminulu acell'a, la care speréza, ca va puté primi in fapta tóte ramurile administrative in întreg'a loru estensiune.

„De órece inși lucrurile curgátore ale administrativei și dispositiunile de lipsa nici in restempulu acest'a nu potu remané in suspensu fára vatamarea totalității și a singuraticelor, pentru aceea se ordina:

„1. ca până la diu'a amintita au de a se primi și implini din partea judecatorieloru respective și a singurateceloru persóne tóte ordinatiunile și dispositiunile acelea, cari suntu emise de corpurile regimului de până acum in form'a loru de până acumu.

„2. Judecatoriile de comitatu, de orasiu, di strictu și municipale și oficialii loru remanu până la alta dispusetiune in posturile loru și suntu îndetoritii a-si purta oficiulu loru pre lánge responsabilitate stricta.

„3. Atátu judecatorieloru acestor'a cátu și oficialiloru loru nu e iertatu a se face nici impede-

care in procederea loru oficiala nici a se detrage dela despunerile loru.

Din siedinti'a ministeriului reg. ungurescu tinuta in 23 Fauru an. 1867.

Contele Juliu Andrássy m. p.
Pres. ministerialu

Bar. Bela Wenkheim m. p.
ministru de interne.

Revista diuaristica

„Hrm. Ztg.“ și dupa ea „Korunk“ se impedece de impregiurarea ca foile románe au adusu scirile despre denumirea ministeriului numai in colónele din urma. — Dupa noi colónele unui diuaru suntu tóte cinstite și asiá se irile ori unde voru fi puse nu-si perdu din valórea loru. Au nu și Korunk aduce telegramele la calcáiuulu foiei sele?

„Korunk“ cá și „Hr. Ztg.“ ia notiție despre observárele „Tel. Rom.“ la „N. Fr. Presse“ in privinti'a tinerei unui sinodu bisericescu. „Korunk“ inși se lipesce de Press'a cea noua și dice ca Teleg. nu are cauza sa ia in nume de reu asertiunea din „N. Fr. Pr.“, pentruca in adevveru Esc. Sele Metropolitulu numai atunci (la 1850, 1860 și 1864) i-au venitu in minte tinerea sinódeloru, și se întielege, ca merit'a fóia și gandesce mai departe, ca și acum tocm'a in tempulu de fatia iera i vine in minte sinodulu. — Déca nu amu sci, ca din partea competentá tinerea unui sinodu s'a cerulu inca la anulu 1865, atunci nu ne-amu mirá, ca supositionile Press'e celei nóne afla atár'a credintia inaintea diuarului „Korunk“.

Totu acést'a fóia, in legatura cu cele de mai susu aduce urmatóarele: De altmintrea nu se póte și nici nu avemu motivu, de a negá, ca din partea romaniloru Bar. Siagun'a și dintr'a sasiloru consil. gub. Rannicher, au fostu cei d'antáiu, cari au petrunsu mai ageru in cartea viitorului.

„Hon“ aduce unu articulu intitulatu „iluminatiune și executiune de dare“. Hon spune, ca unu síru de corespundiatie scriu ca iluminatiunile, conductele de fácle, banchetele și asiá mai departe suntu la ordinea dilei și apoiadauge, ca și executiunea de dare este in tóte párțile in vigóre. In decursulu articulu, dupa ce atinge calamitátile din anii trecuti, atrage atentiunea publicului seu, ca regimulu ungurescu primesce o casa góla. „Cu toate și cu fácle lips'a nu se delatura. Ceea ce s'au festivitatu de o septemána încóce in onórea regimului ungurescu aru fi fostu de ajunsu, sa acopere lipsele acelu regimu pe o luna întregá. Erá cu multu mai bine, cá in locu de iluminarea stradeloru sa se fia luminatu poporulu, cá sa seie acei ce au de platitu ce-va sa nu astepte executiune, pentru ca acum'a ne platimu nóua insine.“

Hon se teme, ca prin bucuriele cele sgomótóse se va face ministeriului acea greutate, de elu nu va mai puté deosebí „trebuinti'a“ de „putintia“ și atunci prietinií cei mai infocali ai ministeriului i voru pregati și perplessitátile cele mai mari.

„Hirnök“ pretinde, cá cu restituirea legiloru din an. 1848 sa se restatorésca tóte referintiele de dreptulu publicu și teritoriale in starea de mai inainte, adeca in aceea, in care au fostu, candu s'au sancționatu legile din 1848. O cancelaria aulica și o locutiintia pentru Croati'a este dupa Hirnök și mai putnu legala, cá un'a unguresca. Nu se póte invói cu „arogantulu titulu“ de regatu triunitu, nici cu îndreptátirea acelei dispusetiuni revolutionarie, care frámenta intr'un'a trei comitate unguresci de lánge Drav'a și litoralulu ungurescu și Slavoni'a sub numele impropriu alu Croatiei. Mai departe dupa ce spune, ca prin rescriptulu pré in. se restituie întregitate corónei și in privinti'a teritoriala, si adauge, ca este sciutu, ca regimulu celu nou are o grámada bunicea de agende, cari nu se potu deslegá in unu momentu, continua, ca in cestiunea croata suntu dóue dispusetiuni neaperatu și neinterdiatu de lipsa Inainte de tóte sa se emancipédie litoralulu ungurescu de catenele birocratiei croate; iera guvernatorulu din Fiume cu cerculu seu legalu de activitate sa se denumésca. Mai incolo comitatele draviane sa se reorganisedie și sa se subordinédie regimului din Bud'a, danduli-se comiti supremi noi. Ceea privesce Slavoni'a nu se póte negá, ca din tempii cei mai vechi au avutu autonomi'a municipala egala și dreptulu de diete provinciale. Déca provinci'a acést'a statátore din trei comitate și subordinate banului, crede, ca legile din 1848 prejudeca autonomiei tieriei sele, atunci Slavoni'a prin deputatii ei in diet'a comuna unguresca póte sa aduca inainte pretensiunile ei și sa fia asigurata, ca corón'a și legislatorii

unguresci nu-i voru detine ceea ce i se cuvine dupa dreptate. Croati'a insa nu are dreptu sa-si decretie ea ins'a dreptatea acést'a, 's'eu supu pretestu de gravaméni sa constituie unu statu separatu cu alte cuvinte sa se rumpa (de cátra Ungari'a). De altmintrea sa nu se inieles Slavii de média-dí, creându, ca Ungari'a aru vrea sa supprime nationalitatea croata. Ungari'a nu se va amestrcá in limb'a croatiloru si in afacerile lor interne; numai ei sa respectie legile aduse de parlamentulu comunu in interesulu libertátiei, culturei si binelui comunu. Statulu ungurescu póte sa pretinda atát'a, cá elu, carele vrea sa iá parte la regimulu si legislatiunea centrala toc'm'a asiá sa invetie unguresce, precum au invetiati nemtiesce sub tempulu absolutismului si alu birocratiei..”

„Déca suntemu bine informati“; dice o corespundintia in „Albin'a“, si voimu sa credemu ca dechiaratiunile magiariloru suntu sincere, atunci trebuie sa recunóscemu ca pártile competente suntu bine despuse fatia cu nationalitátile nemagiare, si suntu gat'a a indestulá dreptele pretensiuni ale nationalitátiloru. — In cluburile deputatiloru desbatu acést'a cestiune cu caldura si mare interesu, din tóte pártile audimu exprimendu-se convingerea fratiloru magiari, cumca numai prin indestulirea nationalitátiloru se va puté ascurá viét'a constitutionalá; dar la tóta intemplerá nu putemu sa trecemu cu vederea si aceea ca párerile sinistre ce le aveau magiarii fatia cu pretensiunile nóstre din di in di se totu mai limpediescu, ma amu auditu dela unii si aceea, ca in totu proiectulu fáctu de deputatii románi si serbi in privint'a indestulerei nationalitátiloru nu aru fi nici unu punctu, care nu s'aru puté introduce in constitutiunea tierei. — Cam in acestu intielesu cetimu nisce articuli interesanti in foia de corendu aparuta: „Magyarország“ organulu ministrului presiedinte, deci si prin acést'a ne simtímu indreptátiti a acceptá tóte cele bune, si románii a buna séma voru fi gat'a a dá mána de fratietate magiariloru, déca voru face sa se si implinésca cele promise, la din contra toti unulu câte unulu voru fi, si voru trebui sa fia contrarii, nu ai magiariloru, ci ai cerbicositatei si neprecugetárei loru.“

Eveneminte politice.

Sabiuu 18 Fauru.

Eri si alaltaeri au sositu nisce sciri telegrafice de mare insemnătate. Cea de eri fu:

„Pe s't'a 28 Fauru n. Astadi s'a prezentatu ministrii ambelorú case. Primirea entusiastica fu unu votu de incredere eclatantu.

„Ministeriulu au adusu urmatórele proiecte: sa se aplacideze provisoriu pentru an. 1867 scóterea contributiuniloru curente si radicarea de 48000 de recruti din Ungari'a si Transilvani'a.

„Comitatele sa se organizeze in modu diferitu de celu alu organizatiunei dela 1848. In privint'a organizárei Transilvaniei ministeriulu sa aiba mána libera.

„Legea de pressa din 1848 sa se reintroduca pre lánge unele modificatiuni.

„Se astépta si introducerea juriloru.

„Cele dóue proiecte dintáiu ale ministeriului privitorie le aplacideze provisoriu a contributiuniloru si recrutiloru suntu pentru dumineca la ordinea dilei. . .

„Immormentarea Ináltiei Sele a Archiducelui Stefanu va fi máne.“ (Sieb. Bl.)

De alaltaeri:

„Z a g r a b i ' a 27 Fauru. O intimatiune a regimulu cátra dicasteriele croate esprima nemuliamirea cu tinct'a cea ostila fatia cu Unguri'a foiloru oficiale croate si declara intemeierea unui regatu triunitu de o i l u s i u n e. Imperatulu doresce continuarea legaturei istorice in Ungari'a si Croati'a. (Hr. Ztg)

O alta scire este cea semnalata prin unu telegramu alu Hr. Ztg. de Joi, in care se spune ca „W. Abdpost publica o patenta imp. dela 24 Fauru, prin carea diet'a boema se disólve, din cauza ca au adusu unu concludu de majoritate, carele déca aru primí aprobarea imperátésca aru face ilusórie regularea referintelorú constitutionalé ale monarchiei. Numai decátu s'au ordinatu alegeri nóue.

Din cele 17 diete de dincolo de Lait'a 7 a si incheiatu alegerile pentru sesiunea senatului imperialu. Dietele aceste suntu cele din Austri'a de susu, Stiri'a, Salisburgu, Carinti'a, Voralbergu, Silesi'a si Istri'a.

O corespundintia originala din Vien'a in Hrm.

Ztg. spune ca scirile sosite acolo din Galiti'a au facutu o adeverata sensatiune. Acelea afirma, ca diet'a galitiana a decisu tramiterea deputatiloru in senatulu imperialu. Decisiunea acést'a a poloniloru este de natura de a intari ministeriulu si va necesitá pre boemi a intrá si ei in senatu pentru cá sa nu devina o opozitiune izolata si uitata, pe candu déca voru intrá in senatu potu computá la o falanga bine organizata de 40 de membri si potu avea o influentia ponderósa asupr'a cursului lucruriloru. —

— In 24 Fauru s'a deschisu parlamentulu federatiunei nordice in Berlinu. Regele in persóna a deschisu acestu parlamentu carele representa staturile nemtiesci de média-nopte.

Estragemu din cuventulu de troncu cu carele a deschisu regele Prussiei acelu parlamentu urmatórele:

„. . . E unu momentu insemnatu, candu pasiescu in mijlocula DVóstre; eveneminte insemnate l'au causatu, sperantie mari suntu legate de elu. Cumca mi este permisu a esprime acést'a sperantia in mijloculu unei adunári, ca si care de seculi n'au avutu vre-unu domitoriu germánu in giorulu seu, pentru aceea multiameseu provedintiei ddiesci care conduce Germani'a la scopulu ei pre calea dorita de poporu, ce nu o puteamu nici alege nici prevedé. . .“

„. . . Despoiata de ponderositate in consiliulu Europei, de influentia asupr'a destinului propriu, devení Germani'a câmpu de lopte pentru puteri straine, pentru cari ea oferí sângele filoru ei, câmpiele si spele de resbelu. Dara nici candu nu a încetatu dorint'a poporului nemtiescu pentru bunurile-i perdute, si istori'a tempului de fatia este plina de nisuintie: a recastigá Germaniei si poporului germanu merimea din trecut. Déca aceste nisuintie pâna acum n'au condusu la scopu, déca ele, in locu de a repará ruina, au mai inreutátit'o, pentru ca ne lasaramu insielati de sperantie séu amintiri despre pretiulu presintelui, de idealuri despre insemnátatea faptelorú complinite, deducemu din ele necesitatea ca uniunea poporului nemtiescu sa o facemu amesuratu faptelorú ce esistu, si sa nu se jertfésca iérasii ceea ce se póte ajunge pentru o dorintia. . .“

„. . . Numai spre aperare, nu spre atacare se unescu giutile, si cumca si popórele din vecinetate intielegu totu asiá fratietatea lorú se adeveresce din partarea binevoitóre a statelorú celorú mai puterice, cari privescu fára ingrigire si fára paguba cum Germani'a ocupa pusetiunea de statu mare, de care se bucurá de secle. In momentulu acést'a dara aterna numai dela noi, dela unirea nóstra dela iubirea nóstra de patria a ascurá garant'a venitorului Germaniei, in care ea libera de pericolulu de a cadé iérasii in sfasiare si ametéla, póte dupa vointia a-si cultivá desvoltarea constitutionalá si prosperarea ei, precum si a-si impliní chiamarea ei iubitoare de pace in consiliulu popóreloru. . .“

Solenitatea deschiderei parlamentului se intemplá dupa programu. De partea drépta a tronului se aflau: principele de coróna, toti principii casei domitóre, numai principele Fridericu Carolu era între deputatii din st'ang'a. Plenipotentiatii confederatiunei erau condusi de contele Bismarck care era imbracatu in uniforma de curasiru. Regele fu salutatu cu trei vivate entusiastice, ceti cuventulu de troncu si in trei locuri fu intreruptu de aplause vie.

Contele Bismarck dechiará parlamentulu deschisu.

Regele complimentandu de trei ori, parasi s'la petrecendu-lu cu vivate repetite.

Regin'a, principes'a de coróna cu fiin-i celu mai mare, principes'a Carolu, principes'a Fridericu Carolu, principele Vilelmu de Baden, principele Nicolae de Nassau, principele Enricu de Hessen si mai toti representantii erau in logele ce erau fórté indesate. Unu privitoriu mori in decursulu festivitatiei.

Adóu'a dí dupa deschiderea parlamentului se adunara representantii staturiloru spre a se constitui. — Contele Barralu representantele Italiei fu primitu la curtea din Vien'a prelánga o multime de considerantie plaente. Asemenea se spune si de primirea representantelui austriacu c. Kúbek la curtea din Florenti'a.

Despre orientu se dice ca suntu dóne note cerculare cátra representantii puteriloru un'a dela cabinetulu francesu al't'a dela celu turcescu. Franci'a se vede ca mai antáiu de tóte vrea sa se puna capetu conflictului din Candi'a si Serbi'a si apoi dupa aceea sa se faca cele de lipsa pentru o impacatiune

generalá in totu orientulu. Pórt'a spune prin agentii sei puteriloru, ca pericolulu in Cret'a nue de speriatu. Ea privesce tóta rescóla de unu ce internu, cáruí ea singura va fi in stare a-i face capetu.

Dupa sciri din Madridu, in muntii dela Toledo s'a aretatu bande inarmate.

In Iri'a nu de multu mai multi asiá numiti feniani inarmati, au neliniscitu intr'atát'a pre guvernulu, incátu acést'a au suspendatu legea habeas corpus.

Contele Stackelberg ambasadorele rusescu la Vien'a e chiamatu la Petersburg sa reporteze despre starea Austriei. —

— Diariulu „Petersburg“ discutandu oficiosu discursulu imperatorului Franciei, declara ca poltie'a Russei in privint'a desvoltárei proprietátei poporatiuniloru crestine pin Orientu era totudéun'a aceasi. Pasagiulu discursului privitoriu la Russi'a face a se intielege ca Russi'a s'aru fi unitu cu poltie'a francesca; disulu diariulu mantíne contrariulu.

— Diariiele oficiale si oficióse rusesce discutandu discursulu imperatorului Napoleonu, declara ca: déca cabinetele europene se unescu in cestiunea orientala, Russi'a n'a schimbatu nici unu principiu alu poltiei se orientale. Din contra resulta ca puterile europene recunoscendu desinteresarea Russei a decisu a uní poltie'a lorú cu actiunea Russei.

Diariulu de Petersburg dela 20 constatá cu ocasiunea discursului imperatorului Napoleonu, ca Franci'a recunósce intentiunile pacifice ale Russei, care a voitu totudéun'a desvoltarea pacifica a poporatiuniloru crestine si prevenirea complicárilor. Russi'a este satisfacuta vedendu pre Franci'a intrandu in calea care face a se sperá terminarea calamitátiloru din Orientu.

P. S. Dupa diariile mai insemnámu ca románii ungureni deputati de ai dietei unguresce, dela denumirea ministeriului in cóce au tinutu conferintie spre a se consultá asupr'a demarsiei lorú poltice pre venitoriu. Resultatulu conferintieloru se dice ca merge intr'acolo ca voru asteptá sa véda faptele regimului si acést'a pentru ca cele intemperate s'a fáctu din partea magiariloru cu ignorarea lorú totala. —

O nouitate insemnata are „Zkf“ din Zagrabia. Acolo au deschisu comitele supremu Cuculievici congregatiunea comitatensa, aretendu seriozitatea tempului de fatia, observa insa ca natiunea croata nu va perí, pâna candu are mána armata la média dí (marginea militara R.) Se decide o representatiune la M. S. cu rugarea cá pr. in. Acecasi sa se induro a sistá legea cea nóua de intregirea armatei, si a convocá cátu mai curendu diet'a. Mai incolo s'a decisu a se face declaratiune la locurile pré in. ca comitatulu acést'a se va tiné strinsu de articolulu dietalu 42 din 1861.

Unu conductu de facile s'a adusu in séra premergatore statuei lui Ielacici.

„Narodne novine“ foia croata asigura a fi aflatu din cercuri inalte, ca in aceste (cercuri) e vointia firma de a vedé odata complanarea între Pest'a si Zagrabia (vedi si scirea tel. de mai susu) dara ca cu tóte aceste drepturile natiunei serbo-croate nu se voru striuntorá nici decátu. —

Journal de Génév publica unu protocolu diplomaticu despre tratári de compensatiuni între Franci'a si Prussi'a, dupa care protocolu Napoleonu III aru fi fostu orditoriu aliantiei prusso-italiane.

In Neapole se dice ca suntu pregatiri mari militare.

Din Poloni'a rusésca se spune, ca aru fi capetatu trupele ordini sa stea gal'a de mersu. Parerea cea mai laita in privint'a acést'a e ca pâna la mijloculu lui Aprile se voru face resturnári in Turci'a si asiá se va face apoi o miscare de trupe spre Prutu.

Angli'a a incheiatu cu Egiptulu o conventiune militaria pentru cá sa póta trece trupe engleze pre acolo. 2000 de feciori potu trece priutiéra, lára a depune armele.

In unulu din nrii trecuti amu amintitu pre scórtu de Cuventulu de troncu alu Imper. Napoleonu. Fiindea cuprinde lucruri de interesu generalu europeu la reproducemu si noi precum urméza:

(Capetu).

Astadi dupa cincí spre-diece ani de pace si de bine, cari i multiamimu osteneleloru nóstre comune si devotatiunei profunde pentru institutiunile imperiului a DVóstre, mi s'a párutu ca a sositu ór'a

să primim măsurile liberale ce jaceau în cugetele senatului și în năzuințele corpului legelatoriu.

Corespundă deci acceptării DVóstre și fără se încungiuru constituțiunea, Ve preponu legi, ce dau garanție nouă pentru libertățile politice. Năzuirea ce face dreptate năzuințelor mele, și care mai de une dă în Lotaringia dede dovedit mișcătoare de alipire către dinastia mea, se va folosi cu înțelepciune de de aceste legi nouă. Cu dreptu cuventu fiindu gelósă la pacea și binele ei, va continuă intru despretuirea utopiilor periculoase și a atârșurilor de partite. Ce se atinge de DVóstre, domnii mei, a căroră majoritate neștiră cu atâtă perseveranță mi sprigină curajulu meu în opulu celu greu, a guvernă unu poporu, DVóstre ve-ti continuă a fi cu mine priveghiatori credincioși a intereselor adeverate și a marimei țerei. Interesele ne opun îndetori ce noi vomu sci sa le indeplinim. Franța în strâinatate este stănată, armia și-a arctatu eroismulu seu, dara fiindu ca relațiunile resbelului s'au schimbatu, pretindu totu ele, înmulțirea puterii năstre de așere, și noi avemu sa ne organizămu astfelu, că sa fimu nevatemabili. Proiectulu de lege ce se luă în considerațiune cu cea mai mare îngrijire, usurăza sarcină conscripțiunei în tempu de pace, oferăza isvóre însemnate de ajutoriu în tempu de resbelu, împarte sarcinele în asemenea mesura preste totu și sâsface principiulu de egalitate. Acestu proiectu de lege are însemnata de instituțiune și, sumu convinsu, va fi primitu cu patriotismu.

Influența unei națiuni depinde dela numărulu barbatilor ce-i pôte înarmă. Nu uitati, ca statele din vecinatate aducu cu multu mai grele sacrificie pentru constituțiunea buna a armiei lor, ele privescu la DVóstra pentru ca în virtutea decisiunilor DV. sa judece, deca influența Franței în lume se va mari séu va scadé! Sa tinemu flamura noastră națională totu pre aceeași culme; acést'a este mijloculu celu mai securu pentru conservarea păcii, iera acést'a pace cauta sa o facemu fertila, linscindu miseră și înmulțindu binele. Râni cumplite primirămu în decursulu anului trecut, esundări și epidemie devastara unele despartimente ale năstre. Binefacerea usură suferințele individuale și dela DV. se voru cere credite a repară daunele cauzate proprietății publice. Pre lângă tôte nefericirile în parte, progresulu binelui comunu nu s'a împedecat. În restempulu perioadei ultime finanțarie se înmulțira venitele directe cu 50 milioane și cele ale comercialului esternu cu mai multu decâtu o miliardă. Îmbunătățirea gradată a financiilor năstre curendu va concede a dá îndestulare generală intereselor economice și comerciale cari prin cercetările oficiale ce se facu în tôte părțile imperiului se voru aretă la lumina. Atunci îngrijirea noastră va avé de scopu a reduce unele dări ce apasa greu posesiunea, a clădi căile interne de navigațiune, porturile năstre, căile ferate și deosebitu căile vicinale, a mijlocitórelor neîncungiurabile pentru împărțirea productelor de câmpu.

DVóstra inca din anul trecut sunteti ocupati cu legile despre instrucțiunea elementară și despre asociatiunile cooperative. Nu me indoiescu, ca DV. ve-ti primi otârșirile ce ele continu; ve-ti îmbunătăti relațiunile morale și materiale a țieranimei și a claselor lucrătoare din cetățile năstre cele mari.

Asiă fia-care anu deschide orizontu nou mijlocilor și năzuințelor năstre. În acestu momentu avemu de tema a formă moralulu publicu dupa prass'a instituțiunilor liberale. Pâna acumă libertatea în Franța era numai trecătoare, pre acestu pamentu nu putea incolți, pentru ca abuzulu urmă nesmintitu usului și pentru ca năzuirea preferea a margini folosirea drepturilor se, a suferi desordine în idei, și în fapte. Este demnu de DV. și de mine a face folosire mai lătită de principiele mari cari suntu gloriă Franței.

Desvoltarea ei nu va influență, că mai înainte, prestigiulu necesariu alu autorității.

Puterea astadi este fundată și patimile violente, unică pedecă la lătreă libertăților năstre, se voru perde în enormitatea dreptului de sufragiu universal. Amu deplina încredere în priceperea sanetósă și în patriotismulu poporalu, și întăritu prin dreptulu ce-lu amu dela elu, întăritu prin consciința mea care nu voiesce decâtu binele, ve invită sa plecati cu mine cu pasi securi pre calea civilizațiunei.

Principatele române unite.

București 13/25 Fauru.

În ședința de Sămbăta a Camerei deputatilor s'a desbatutu facultatea de dreptu din București. D. Marzescu a datu unu amendamentu prin care reduce numărulu catedrelor, susțindu ca unu profesor pôte tiné singuru mai multe catedre, facendu cursuri în tôte dăile și mai multe ore. D. Ministru alu instr. publice se unesce cu dlu Marzescu și susținu amendoi, ajutați și de alti deputati, disulu amendamentu. DD. Vernescu, G. Ghic'a, M. Cogalniceanu, Ioann Brătianu și alti deputati combatu amendamentulu din mai multe puncturi de vedere, între cari și cele următoare: Legea instrucțiunei publice dechiara pe professorii universităților inamovibili și este opritu chiaru de a-i stramutá dela o catedra la alt'a fără voi'a lor; suprimendu ear catedrele se lovesce inamovibilitatea, și acést'a nu o pôte face Cameră decâtu printr'o lege specială a instrucțiunei publice; alu doilea: Că professorii actuali neputendu încuviință violarea legii și voru dá demisiunea și astfelu facultatea va remané fără professori; alu 3-lea: Multi din profesori voru cere pensiunile lor și atunci tesaurulu publicu va plăti și pensiunile fostiloru profesori cei noi. În șfărsitu puindu-se la votu amendamentulu dlui Marzescu a fostu respinsu cu 59 bile negre contr'a 53 albe, și s'a priimitu apoi statutu, propusu de comisiunea bugetaria, cu 64 bile albe contr'a 48 negre.

La începutulu ședinței dlui Ministru afacerilor străine a depusu unu proiectu de lege pentru înființarea de aginti politici la Petersburg, la Viena, la Florența și la London, și unu consule comercialu la Varna.

Varietăți.

* Din Clusiu se scrie la „Sieb. Bl.“, ca cons. gub. Rannicher, între alti ardeleni aru fi designatu pentru unu postu însemnatu alu ministeriului de culte. „Se pôte“, dicu „S. Bl.“ „ca faim'a acést'a pâna acumă nu are nici unu temei. Atâtă inșă este siguru, ca alegerea acést'a aru fi un'a dintre cele mai norocóse. Noi nu amu sci pre nimenea altulu, care sa aiba cunoscință asiă temeinice în afacerile ardeleni de cultu și instrucțiune, din anii mai din cóce, pe lângă acést'a liberalismulu seu în lucruri de credință nu suferă nici o îndoielă.“

* Unu tel. priv. alu „Zkt“ spune ca Episcopulu serbescu din Bud'a e denumitu referentulu de afacerile serbesce de culte și instrucțiune în ministeriulu unghurescu de culte și instrucțiunea publică.

* Prea în ordinațiune imperatésca din 21 Ian. 1867 cu valóre pentru întregulu imperiu, prin carele se micșoreza taxele de transporturi la carale de posta. Pentru ori-ce pachetu se platesce o taxa dupa greutate, iera deca dechiari și vre-unu pretiu, se ia o alta taxa și dupa pretiu. — Scripturi fără pretiu dechiarat și mai usóre de cinci loti de vama (nu de Viena), nu se primescu la post'a de pacheturi, ci numai la cea de scrisori. De fia-care punctu de vama séu pentru o parte a unui punctu de vama se platesce câte 1½ cruceriu pre distanța de 5 miluri, deca pachetulu merge numai pre o distanța de câte 50 miluri, iera deca trece de 50 pâna la 100 acelu 1½ criu se platesce pre câte 10 miluri și deca trece preste 100 miluri totu atâtă se ia de câte 10 miluri.

Pentru pachete care n'au valóre mai mare de 100 fl. se platesce pre 20 miluri 3 cri pe 80 miluri 5, preste 80 câte 10 cruceri austr. numai. G. T.

* (Festivitate). La Brasiovu s'a serbatu în sal'a tironilor (puscatori la tinta) unu banchetu din caus'a denumirii ministeriului unghurescu. Banchetulu s'au datu de reuniunea tironilor sasi din Brasiovu. La acést'a au luat parte și alti cetățeni de ai Brasiovului și mai multi reprezentanti din districtu. Sub decursulu banchetului domni cea mai serina conversațiune. În fine se începura toastele. Celu dintăiu fu rostitu din partea antistelui reuniunei Friedericu Wächter în sanetatea Majest. Sele Imperatului Austriei și regelui Ungariei, care fu salutatu de unu vivatu întreit. După acést'a multimesce vorbitoriulu pentru constituțiunea restituită, cu cuvinte caldure ilustră însemnata

ministeriului unghurescu, arata pre Deák că pre acelu barbatu, cărui este de a se multiam restituirea constituțiunei în fine saluta cu unu vivatu pre ministeriulu unghurescu. Urmédia acum toastu de toastu, dintre cari suntu de însemnatu celu adresatu lui Andrassy, Deák, Mikó, centralistiloru de dincolo de Lait'a, Dr. Hainald s. a. m. d. Unu cuventu rostitu în limb'a magiara de capelanulu romano-catolicu Lechner, fu primitu foarte bine, pentru ca de-si erau multi, cari pricepeau puțin limb'a unghuresca, elu și știu întocmai cuventulu seu cu astfelu de cuvinte, încatu sa póta fi priceputu de toti. Elu au reinfrântu devis'a „unio vagy halál“, și au redicatu unu toastu pentru uniunea „dara fără mórte.“ Mai târdiu întreba Waechter pre adunare, ca nu-lu va împunernici sa osprime prin telegrafu multiamit'a adunării marelui Deák și ministrului presedinte Andrassy. Acést'a se primesce unanimu și Brasioveni aflatori în Pest'a se înșarcinăza, a fi interpretii (talmacitorii) adunării. Cas'a de petrecere era înflamurată și iluminată splendidu. Pârtasii la acést'a festivitate s'a departatu foarte târdiu, ducendu cu sine fia-care dorință că speranțele, ce le au în constituțiunea cea nouă sa se împlinesca.

(d. „Kr. Ztg.“)

* (Fulgere și tunete) au fostu în 23. Fauru, pe la 9 ore sér'a în Brasiovu. Pre lângă fulgere și tunete mai vuidă și unu viscolu înfricosiatu înșotitu de grândina și ninsóre, încatu credeau ómenii, ca diu'a cea de pe urma e la usia. După o jumetate de óra inșă s'a făcutu linisce.

* Balu se va arangia prin comunitatea română gr. or. din Beiusiu în sal'a ospetăriei opidane în 3 Martiu c. n. 1867 sér'a la 7½ ore. Venitulu curatu e destinatulu pentru încheierea edificăriei scólei și casei parohiale dearse în 1862. Pretiulu: 1) pentru o persónă 1 fl. 2) pentru o familia dupa placu (adeca dela 1 fl. în susu).

* (Fundatiunea nouă — făcuta la Beiusiu de către cunoscutulu mecenatu alu junimeii studiós d. Nicolae Zsig'a negutiatoriu și proprietariu din Oradea-Mare, — constă din 2000 f. v. a. din a căroru folóse estempu diece tineri primescu pane, dupa modulu cum primescu colegii lor din fundatiunea nemuritoriului Samuilu Vulcanu. „A.“

* (Însinuări.) Atâtă în Transilvania câtu și în Ungaria e o clasă de ómeni, carea se pare a avea devisa „Acheronta movebo“. Ei de o parte pre oficialii de naționalitate română și afla foarte neconstituționali și cu cate gresiele, de alt'a apoi și cugeta, ca ei inșii aru fi cei mai acomodatati pentru oficiele constituționale. Asiă celimiu în „Albin'a“ în „Korunk“ și într'alte foi corespundintie, din care se vede, ca acei constituționali afla gramad'a de scaderi comitiloru supremi de acum și altor oficiali, pentru că dóra sa se póta aventá densii la aceste posturi.

* Principela Carolu din Romania au fostu în 23 Fauru c. n. la o venătoare pe Predealu. —

* În Berlinu, s'a subscrisu pentru împrumutulu Romaniei, nouă milioane franci.

* (Ciurma de vite.) Comand'a generală c. r., din caus'a lătrei ciurmei de vite la marginele Moldaviei de către Trani'a, au opritu importulu de vite cornute și oi, precum și de produse crude luate din aceste animale și adeca: pe la vam'a Oituzului, Tolgiesiului și Gimesiului.

Nr. 5—1

Concursu.

Spre ocuparea postului invetiatorescu din Toplu indiestratu cu emolumintele anuale de 20 fl. v. a. unu jugeru de grândina, 6 chible de grâu, 16 chible de cucuruza 50 ponti de sare, 50 ponti de clișă, 10 ponti de lumini, 8 stângini de lemne, și cortelu liberu.

Se deschide concursu pâna în patru septemâni dela antăia publicare în acést'a fôia, pâna candu doritorii de a ocupá acestu postu, suntu avisati a-si substerne recursurile lor bine întocmite și adresate către Venerabilulu Consistoriu aradanu.

Belintiu 10 Fauru 1867.

Constantinu Gruiciu,
Protopr. Hasiului.